

1 SAN PEDRO

San Pedropo K'art'a Naapiara P'āda

Introducción

San Pedro, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ā pēiji Cristode ijāapataarā ŌAsia eujāde awara–awaraa p'anapatap'edaarāmaa. Chupiria p'anapatap'edaa perā ijāadak'aa beerā juade, Pedropo ūraa bī choodamerā āchi ijāa p'anide.

Salude jarap'eda, naapiara Pedropo k'irāpapi bī sāga Tachi Ak'ōrepa ūra chupiria k'awaaji māik'aapa k'aripaji Cristode ijāadamerā. Jara bi chonaarāwedapema Ak'ore pedee jarapataarāpa, iru angeleerāpa paara māga k'awa k'inia p'anajida, mamīda p'oyaada–e paji (cap. 1.1-12). Jara bi Ak'ōrepa ijāapataarā māgá o k'achiadeepa k'aripa atada perā, p'ek'au k'achia oo amaadaipia bī māik'aapa irua oopi bik'a p'anapatadaipia bi (caps. 1.13–2.3). Jara bi Jesucristopa ūra jirit'eraji p'aareerāk'a p'anadamerā ichideerā tāide māik'aapa awara p'anapatadaamerā na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā k'āyaara (cap. 2.4-12). Jara bi āchi poro waibiarā waaweedamerā. Ichiaba jara bi Cristo miada ūra k'aripait'ee (cap. 2.13-25). Ūraa bi miak'āi p'aniirāpa k'awaadamerā sāga p'anapatadaipia bi Cristo juu ek'ari (cap. 3.1-7). Waya jara bi ijāapataarāpa naawedapema ne–ināa k'achia oopata oo amaadamerā māik'aapa ne–ināa pia oopataadamerā, ma k'aurepa miaruta pijida (caps. 3.8–4.19). T'ēepai ūraa awara–awaraa jara bi ijāapataarā–it'ee (cap. 5.1-11) māik'aapa ūramaa salude pēi bī (cap. 5.12-14).

Salude pēida

1 ¹Mi, Pedro Jesucristopa pēida ichi ūraa jarateede. Mia na k'art'a p'ā pēiru parā, Tachi Ak'ōrepa jirit'eradaarāmaa Cristode ijāadamerā; chi awara–awaraa p'anapataaarā k'īra tewaraarāk'a nāgí eujāde: Ponto, Galacia, Capadocia, ŌAsia māik'aapa Bitinia; māgí eujāde. ²Tachi Ak'ōrepa naaweda k'īsia iru badak'a, parā jirit'eraji. Iru Jaurepa parā awara biji oodamerā Jesucristopa oopi bik'a māik'aapa p'ek'au k'achia wēe

p'anadamerā iru waa bat'ada k'aurepa. Mia it'aa iidi bi Tachi Ak'orepa parā audú pia ak'i bapariimerā. Mágá k'aiwee p'anapataadait'ee.

Cristode ijääpataarāpa it'ari ne-inaa pia iru p'anadait'ee

³O-ña it'aa t'ídáma Tachi Ak'oremaa. Iru Tachi Waibia Jesucristo Ak'ore. Tachi audú chupiria k'awaada perā, ichi Jaurepa tachi waya t'o pik'apiji ichideerā p'aneedamerā. Mágá ooji Jesucristo piup'eda, chok'ai p'irabaipik'ári. Ma k'aurepata k'awa p'ani tachi jida ichiaba chok'ai p'irabaidait'ee. ⁴Ma awara k'awa p'ani tachia iru p'anadait'ee ne-inaa jómaweda Tachi Ak'orepa k'isia iru bi teeit'ee ichideerāmaa. Mágí ne-inaa ia iru bi it'ari parā-it'ee. Mágí ne-inaa pi-ia bi. Jök'aa mäik'aapa sore pak'aa, ne-inaa it'aripema perā. ⁵Parāpa wäära Tachi Ak'orede ijääpata perā, irua parā ak'i bapariit'ee mágí ne-inaa unurutamaa. Iru jömaarā k'ayaara waibiara bairā, parā ak'ipari atuanaadamerā ichi ewari waibia ewate, na p'ek'au eujá jök'ári. Ma ewate irua unupiit'ee jöma ichia k'isia iru bi ichideerā-it'ee.

Ijääpataarā o-ña p'anapata

⁶Tachi Ak'orepa mágáoopari perā parā-it'ee, t'ári o-ña p'anapata. Mamída írá, taarā-e nide k'isia p'uadaridai, nepira k'ira t'ádoode baaidak'ári. ⁷Parā nepirade baaipata k'awaadait'ee wäära Cristode ijääpata wa mágá-e. K'isíati nágide. Eperäärapa t'ipitaude née torrabaipata, nejarra uchiamerā. Mágá pik'a parā nepirade baaipata, audupiara Cristode ijääpataadamerā. Née pi-ia bi, mamída pipiara bi Cristode ijääit'ee. Née jödaipari na eujádepema perā. Mamída eperäpa wäära Cristode ijääk'ári, jö-e pait'ee. Mapa chóotí parā ijää p'anide, nepirade baairuta pijida. Mágáooruta pírā, Jesucristo waya chek'ári, Tachi Ak'orepa pia pedeeit'ee parāmaa.

⁸Parāpa Cristo waide unuda-e p'ani mída, iru k'inia iru p'ani. Ma awara írá unuda-e p'ani mída, irude ijääpata. Mapa t'ári o-ña p'anapata. Pedee wé-e jarait'ee sága parā audupai o-ña p'ani. ⁹Parāpa k'awa p'ani wäära ijääpata perā, Tachi Ak'orepa parā k'aripamaa bi atuanaadamerā.

Chonaaräwedapemaarāpa k'awa k'inia p'anadap'edaa

¹⁰Chonaaräweda Ak'ore pedee jarapataarāpa pi-ia ak'ijida Tachi Ak'ore Úraa p'áda k'awaadait'ee sága Tachi Ak'orepa eperäärapa k'aripait'ee atuanaadamerā, parā ome oomaa bik'a. Mágá ak'i p'ani misa, áchia jöma pia k'awada-e paji mída, Tachi Ak'orepa jarapiji áramaa sága irua parā írapemaarā k'aripait'ee baji, eperäärapa jómaweda k'inia iru bairā. ¹¹Cristo Jaurepa áramaa jarapipachi iru cheit'ee bada, chupiria níbait'ee bada mäik'aapa k'ira wáree bait'ee bada, jömaarā k'ayaara waibiara pak'ári. Mapa árapa audú k'awa k'inia p'anapachida sága mäik'aapa

sāapai ma jōma p'asait'ee paji. ¹² Mamīda Tachi Ak'ōrepa āramaa k'awapiji māgí pedee jaradak'āri irua jarapidak'a, āchi-it'ee-e paji. Ma k'āyaara parā ūrapemaarā-it'ee paji. Māgí pedee parāpa ūrijida Tachi Ak'ōre ūraa jarateepataarāpa parāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda parā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Māga jarateejida Tachi Ak'ōre Jaure it'ariipa āra ome ba cheda perā. ¡Angeleerāpa paara māgí net'aa jōma k'awa k'inia p'anapata! Mamīda k'awada-e tachia k'awa p'anik'a.

Cristode ijāapataarā k'achia wēe p'anapataadaipia bi

¹³ Maperā k'īra jīp'a p'anapatáati. Ichita k'īsiati Tachi Ak'ōrepa ooit'ee bide parā k'ariait'ee Cristo waya chek'āri. ¹⁴ Warrarā chok'ek'ee p'anapatak'a p'anapatáati. Ijāadai naaweda p'anapatap'edaak'a p'ananaáati. Maapai Tachi Ak'ōre k'awada-e p'anadap'edaa perā, ne-inaa k'achia pariatua oopachida; pāchia oo k'iniata. ¹⁵ Ma k'āyaara ne-inaa jōmaade k'achia wēe p'anapatáati, Tachi Ak'ōre k'achia wēe bapari perā. Iruata parā jiriji māga p'anapataadamerā. ¹⁶ Iru ūraa p'ādade auk'a jara bi:
'K'achia wēe p'anapatáati, mi māga bapari perā.'

(Lv 19.2)

Tachi Ak'ōre waaweedaipia bi

¹⁷ Tachi Ak'ōre, "Ak'ōreda" a p'ani pirā, iru waaweedaipia bi na p'ek'au eujāde p'ani misa k'īra tewaraarāk'a. Iru waaweedaipia bi irua jōmaarāpa ne-inaa oopata auk'a ak'ipari perā jarait'ee pia wa k'achia. ¹⁸ Pariatua parāpa ne-inaa k'achia oo wāpachida pāchi chonaarāpa oo p'anadap'edaak'a. Pia k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa parā k'aripa-e paji ma naaweda o k'achiade wādadeepa, apidaapa irumaa p'aadap'edaa perā ne-inaa jōparipa, nēek'a maa-e pirā p'arat'ak'a. ¹⁹ Ma k'āyaara Tachi Ak'ōrepa parā ma o k'achiadeepa k'aripa ataji Cristo waa bat'ada k'aurepa. Ma waa pipiara baji ne-inaa awaraa k'āyaara, oveja chak'e waak'a bada perā. Chonaarāweda eperāarāpa oveja chak'e maarepida t'uda anida wēe ateedak'āri peepidait'ee māik'aapa paadait'ee Tachi Ak'ōre-it'ee, irua āra pia ak'ipachi. Māga bi Cristo waa ome. Iru maarepida k'achia wēe baji. Mapa iru waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'ōrepa irude ijāapataarā pia ak'ipari. ²⁰ Na eujā ooi naaweda Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru baji Cristopa ichi waa bat'amerā eperāarā k'ariait'ee. Mamīda ūrapaita, na p'ek'au eujā jōi naaweda, irua Cristo pēiji parā ūrapemaarā k'aripare. ²¹ Ma awara Cristo chok'ai p'irabaipiji māik'aapa it'aa ateeji ichi k'īra wāree eujādee. Mapa Cristo k'aurepa parāpa Tachi Ak'ōrede wāara ijāapata māik'aapa k'awapata jai-idaadak'āri, irua parā ichiaba chok'ai p'irabaipiit'ee.

Chik'inia p'anapataadaipia bi

²² Parāpa ūridap'eda Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida Cristode, t'āripa ijāajida māik'aapa Ak'ōrepa parā p'ek'au k'achia wēpapiji. Mapa

ĩrá wāara pāchi ũpemaarā Cristo k'aurepa k'inia iru p'anadai. Mapa jíp'a pāchi t'āripa chik'inia p'anapatáati. ²³Māga p'anadaipia bi Tachi Ak'ore Jaurepa parā waya t'o pik'apida perā ichideerā p'aneedamerā. Māga padaida-e paji pāchi ak'ōreerā k'aurepa, ewaa t'odak'a. Māgee ak'ōreerā piupata. Mamīda Tachi Ak'ore ichita chok'ai bapari. Iruata parā ichideerā papiji ichi pedee k'aurepa. Māgí pedee jōk'aa. Ichita bapari Tachi Ak'ōrek'a. Mapa parā jida ichita p'anapataadait'ee. ²⁴Tachi Ak'ore Ūraa p'ādade jara bi:

'Eperāarā jōmaweda p'ūajarak'a p'ani. P'ūajara bap'eda, taarā-ee piidai pari. Ichiaba p'ūajara p'ono t'onop'eda, pi-ia unupata mīda, piu baaipari eujāde. ²⁵Mamīda māga-e Tachi Ak'lōre pedee ome. Māgí ichita bapari.'

(Is 40.6-8)

Parāpa māgí pedee ūrijida Tachi Ak'ore Ūraa jarateepataarāpa parāmaa jarateedak'āri Cristopa ooda parā k'aripait'ee atuanaadamerā. Māgí pedee pia k'aurepata parā jida ichita p'anapataadait'ee.

Tachi Ak'ore Ūraa audú k'awaa k'inia p'anadaipia bi

2 ¹Maperā oo amáati ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo. Seewanáati māik'aapa seewata ne-inaa oonáati. Awaraarā k'īraunuamaa iru p'ananaáti ārapa net'aa iru p'ani k'aurepa. Pedee k'achia apida chīra āpite jaranáati. ²Ma k'āyaara, ara warra ewaa t'oda juto k'inia bik'a, k'awaa k'inia p'anapatáati Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida. Māgá oo wādait'ee irua oopi bik'a it'aa wārutamaa. ³Ĩrá k'awa p'ani Tachi Waibia t'āri pia bapari.

Jesucristo ijāapataarā poro waibia

⁴Mapa óotí irua k'inia bik'a. Irua tachi k'aripapari ichita chok'ai p'anapataadamerā. Eperāarāpa iru yiaraa iru p'anapachida te oopataarāpa māu orp'e-ee yiaraa iru p'anapatak'a, māu basa-it'ee jirit'eradak'āri. Mamīda Tachi Ak'ore k'īrapite iru chi māu pipiara pik'a bi, Tachi Ak'ōrepa iru jirit'erada perā. ⁵Parā jida ma ichita bapari tedepema māuk'api p'ani ichita p'anapataadait'ee perā. Mapa oopítí Tachi Ak'lōremaa irua k'inia bik'a. Māga oodak'āri, parāpa mimia oodait'ee p'aareerāpa oopatak'a ne-animalaarā peedap'eda, paadak'āri Tachi Ak'lōre-it'ee. Mamīda ma k'āyaara ne-inaa pipiara oodait'ee, Cristo k'ap'ia pari ne-inaa oodait'ee perā ichi Jaurepa oopi bik'a. ⁶Chonaarāweda Tachi Ak'ōrepa māga jaraji ichi Ūraa p'ādade:

'Mía aba pi-ia bita jirit'eraji biit'ee michi it'aripema Sión p'uurude, parāpa irude ijāadamerā. Irude ijāapataarā k'īra nejasia p'anada-e pait'ee ma p'uurude panadak'āri, ichideerā perā.'

(Is 28.16)

⁷Wāara parā ijāapataarā-it'ee iru jōmaarā k'āyaara pipiara bi. Mamīda māga-e ijāadak'aa beerā-it'ee. Tachi Ak'ore Ūraa p'ādade jara bi:

‘Te oopataarāpa māu k'iniada-e padap'edaa pipiara padachi.’

(Sal 118.22)

⁸ Ichiaba awara ãi Tachi Ak'õre Ūraa p'ãdade jara bi:

‘Ara eperā māumaa t'ūtiparik'a, māga pik'a eperāarā chok'ara t'ūti pik'adait'ee ma māu pipiara papida k'aurepa.’ (Is 8.14)

Māgí māu Jesucristo. Wāara ijāadak'aa beerā t'ūti pik'apata, Tachi Ak'õrepa wāarata jara pēida Cristo k'ap'ia pari ijāadaamaa p'anadap'eda, atuadait'ee perā Tachi Ak'õrepa k'isia iru badak'a.

⁹ Mamīda Ak'õrepa parāta jirit'eraji ichideerā p'anadamerā. Ichiaba jōmaarā reypa parā awara biji mimia oodamerā ichi pari, p'aareerāpa Ak'õre mimia oopatak'a. Ak'õrepa k'inia bi parā ichi p'uuru pidaarā p'anadamerā ichik'a, k'achia wēe. Ichideerā papiji parāpa jōmaarāmaa jaradamerā irua ooda eperāarā k'aripait'ee. Iruata parā jiriji uchiadamerā ijāadak'aa beerā p'āriu pik'a p'anideepa t'ūdait'ee īdaa pik'a pi-ia bidee iru ome. ¹⁰ Naaweda parā Tachi Ak'õre p'uuru^a pidaarā-e paji. Mamīda īrá iru p'uuru pidaarā. Naaweda Tachi Ak'õrepa parā chupiria k'awa-e paji, ijāadak'aa p'anadap'edaa perā. Mamīda īrá parā chupiria k'awaai bi, ichideerā perā.

Oopatáati Tachi Ak'õrepa oopi bik'a

¹¹ Mapa īpemaarā k'iniarā, mia enenee nībi oonaadamerā pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'īapa oopi k'inia bik'a. Māgipa chōo pik'apari tachi t'āri ome. Parā k'īra tewaraarāk'a p'anapata ijāadak'aa beerā t'āide. Mapa oodaik'araa bi āchia oopatak'a. ¹² Ma k'āyaara āchi t'āide k'īra jip'a p'anadaipia bi. Māgā p'anaruta pirā, āchia “k'achia beerāda” aruta pijida parā āpite, unudait'ee parāpa ne-inaa pia oo p'ani māik'aapa Tachi Ak'õre cheru ewate jaradait'ee iruata parāmaa māga oopiji.

¹³ Na p'ek'au eujāde p'ani misa, óoti eperāarā poroorāpa jara p'anik'a, apidaapa Tachi Waibia āpite k'achia pedeenaadamerā parā k'aurepa. Māga oodaipia bi César ome, iru waibiara bairā apemaarā poro waibiarā k'āyaara. ¹⁴ Ichiaba māga oodaipia bi iru ek'ari p'aniirā ome. Irua āra pēipari k'achia beerā atadamerā māik'aapa miapidamerā; jōdee t'āri pia p'aniirāmaa pia pedeedamerā. ¹⁵ Tachi Ak'õrepa k'inia bi parāpa ne-inaa pia aupai oodamerā. Māga ooruta pirā, chi k'isia k'awa-ee p'aniirāpa parā āpite pariatua pedeeda-e pai. K'īup'ee p'anadait'ee.

¹⁶ Parā esclavoorā-e. Mapa p'anapatáati esclavo-eerāk'a. Mamīda māimisa k'īsianáati oodait'ee pāchia oo k'iniata, ne-inaa k'achia oorutamaa. Ma k'āyaara p'anapatáati Tachi Ak'õre esclavoorāk'a, oomaa irua oopi bik'a. ¹⁷ T'āri pia p'anapatáati jōmaarā ome. K'inia iru

^a 2.10 Chonaarāweda Tachi Ak'õrepa Israeldeepa uchiadap'edaarā jirit'eraji ichi p'uuru pidaarā p'aneedamerā (Ex 6.7).

p'anapatáati pāchi īpemaarā Cristo k'aurepa. Tachi Ak'ōre waaweepatáati māik'aapa César waaweepatáati, eperāarāpa āchi poro waibiarā waaweeptak'a.

P'anadaipia bī Cristo mimiapataarāk'a
(Efesios 6.5-9; Colosenses 3.22-25; Tito 2.9-10)

18 Teeda mimiapataarā, pāchi poro waibiarā waaweepatáati māik'aapa oopatáati ārapa jara p'anik'a. Māga oodaipia bi āra t'āri pia p'ani pīrā, maa-e pīrā t'āri k'achia p'ani pijida. **19** Ārapa parā miapidai, ne-inaa k'achia ooda-e p'ani mīda. Mamīda k'īrau-ee chooruta pīrā oo k'inia p'anadairā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, irua parā pia ak'iit'ee. **20** Jōdee māgá ak'i-e pait'ee parāpa ne-inaa k'achia oodap'eda, k'īrau-ee chooruta pīrā miapidak'āri ma k'achia oodap'edaa k'aurepa. Mamīda parā k'īrau-ee chooruta pīrā miapidak'āri ne-inaa pia oodap'edaa perā, māgara Tachi Ak'ōrepa parā pia ak'iit'ee. **21** Ma-it'ee Tachi Ak'ōrepa parā jiriji, Cristo jīak'a p'anapataadamerā. Iru miaji parā k'aripait'ee. K'inia bī parāpa awaraarā auk'a k'aripadamerā, miaruta pijida māga oo p'ani k'aurepa. Tachi Ak'ōre pedee jaraparipa irude nāga jaraji:

22 'Irua p'ek'au k'achia ook'aa paji. Seewa apidaamaa jarak'aa paji.'

(Is 53.9)

23 Cristomaa ik'achia jaradak'āri, māgá p'anauk'aa paji. Miapidak'āri, maarepida jarak'aa paji k'achia ooit'ee iru imiateedap'edaarāmaa. Ma k'āyaara ma nepira ichiak'au biji Tachi Ak'ōrepa oomerā ichia oo k'iniata. K'awaji Tachi Ak'ōrepapai ak'ii eperāarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia. **24** Kurusode bak'āri, Cristopa ichi itu tachia p'ek'au k'achia oopata iru baji ichi k'ap'iade. Māgá piuji tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, tachi uchiadaidamerā p'ek'au k'achia juu ek'ariipa māik'aapa k'achia wēe p'anapataadamerā Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Ma p'ek'au k'achia oopatap'edaa perā, parā k'ayaa pik'a p'anapachida. Mamīda Cristo miapida k'aurepa parā pari, jipa pik'a p'aneejida. Maperāpi īrá parā ichita p'anapataadait'ee Tachi Ak'ōre ome. **25** Parāpa ijāadai naaweda, p'anapachida oveja o atua bik'a, Tachi Ak'ōre k'awada-ee p'anadap'edaa perā. Mamīda īrá, ma oveja āpītee cheruk'a ichi ak'iipari waya unu atarumaa, māga pik'a parā o k'achiade wādap'edaadeepa āpītee chejida unu atarutamaa pāchi ak'iipari, Cristo ome. Iruata parā t'āri ak'iipari.

Ūraa miak'āi p'aniirā-it'ee
(Efesios 5.22-23; Colosenses 3.18-19)

3 **1**Mia parā wēraarā miak'āi beerā ūraait'ee oodamerā pāchi īmik'īraarāpa jara p'anik'a. Māga ooruta pīrā, chi īmik'īraarā ijāadak'aa p'aniirāpa Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida ijāadai parā

k'aurepa. Cristopa ooda āchimaa jarada-e p'ani mīda, āchia irude ijāadai, ² unudak'āri parāpa Tachi Ak'ōre waaweeepata māik'aapa ne-inaa k'achia oodaamaa p'anapata. ³ Parā wēraarā Cristode ijāapataarāpa jiridaik'araa bi k'īra wāree p'anadait'ee īripai, pāchi poro pi-ia bida p'anipa maa-e pirā ne-inaa nēedee ooda jī p'anipa maa-e pirā p'aru pi-ia jī p'anipa. ⁴ Ma k'āyaara jiridaipia bi t'āride k'īra wāree p'anadait'ee, awaraarāpa māgee k'īra p'oyaa unuda-e p'ani mīda. Tachi Ak'ōre-it'ee piara bi t'āri pia māik'aapa k'lāiwee p'anapataadamerā, ne-inaa īripai oopata k'āyaara. Māgee ne-inaa jōpata, mamīda ne-inaa t'āride ichita bapari. ⁵ Māgá p'anapachida chonaarāwedapema wēraarā, Tachi Ak'ōrede ijāapatap'edaa. T'āride k'īra wāree p'anapachida ijāapatap'edaa perā Tachi Ak'ōrepa āchi k'aripait'ee māik'aapa oopatap'edaa perā āchi imik'īraarāpa jaradap'edaak'a. ⁶ Māga paji Abraham wēra Sara. Ichia oopachi Abrahampa jaradak'a māik'aapa irumaa: "michi poro waibiada" apachi. Parā Sara k'aurāk'a p'ani, iruk'a ne-inaa pia ooruta pirā māik'aapa ne-inaa apidaamaa p'erapida-e p'ani pirā.

⁷ Ichiaba ūraait'ee parā imik'īraarā Cristode ijāapataarā k'īsia k'awaa p'anadamerā p'anapataadait'ee pāchi wēraarā ome. Āra k'aripapatāati juatau mak'īara wēe p'anadairā imik'īraarāk'a. Ma awara āra pia ak'ipatāti, auk'a Cristode ijāapata perā māik'aapa it'aa wādait'ee perā Tachi Ak'ōrepa k'aripap'eda. Ara māgá pia ak'īdaipia bi Tachi Ak'ōrepa parāpa it'aa iidipata p'anaumerā.

Sāga p'anapataadaipia bi awaraarā ome

⁸ Ma awara parā jōmaarāmaa ūraait'ee auk'a k'īsia p'anapataadamerā oodait'ee Cristopa oopi bik'a. T'āri auk'a p'anapatāati māik'aapa chik'inia p'anapatāati īpemaarā perā Cristo k'aurepa. Awaraarā chupiria k'awaa p'anapatāati māik'aapa audua-ee p'anapatāati. ⁹ Awaraarāpa parāmaa ne-inaa k'achia oodak'āri, auk'a oonāati. Parāmaa ik'achia jaradak'āri, auk'a jaranāati. Ma k'āyaara āchimaa pia pedéeti māik'aapa it'aa iiditi Tachi Ak'ōrepa āchi k'aripamerā. Ma-it'ee Tachi Ak'ōrepa parā jiriji, parā jida k'aripa k'inia bada perā. ¹⁰ Iru ūraa p'ādade jara bi:

'Eperā t'āri o-īa taarā ba k'inia bi pirā na p'ek'au eujāde, awaraarā āpite pedee k'achia jara amaaipia bi māik'aapa seewa amaaipia bi. ¹¹ Ne-inaa k'achia k'īra t'ādoo oo amaaipia bi māik'aapa ne-inaa pia ooipia bi. Jiriipia bi k'lāiwee bapariit'ee jōmaarā ome. ¹² Ma jōma ooipia bi Tachi Waibiapa ak'i bapari perā ne-inaa pia oopataarā māik'aapa ūripari perā ārapa it'aa iidipata. Mamīda māga oo-e ne-inaa k'achia oopataarā ome. Māirā k'aripa-epi.'

(Sal 34.12-16)

¹³ Parāpa jiriruta pirā oodait'ee ne-inaa pia aupai, *¿k'airāpa parāmaa k'achia oodaima?* ¹⁴ Mamīda awaraarāpa parā miapiruta pijida ne-inaa

pia oo p'aní k'aurepa, o-ña p'anadaipia bi. Ma miapida k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parā pia ak'iit'ee. Mapa p'erapináati parā jiripataarāmaa māik'aapa k'isia jōnanáati āchi k'aurepa. ¹⁵ Ma k'āyaara k'irāpátí Tachi Waibia Cristo bapari pāchi t'āride māik'aapa irumaa it'aa t'íti. Apidaapa parāmaa iidiruta pirā sāap'eda Cristode ijāapata, ichita p'anáuti.

¹⁶ Mamīda māga óotí t'āri pia, audua-ee, Tachi Ak'ōre waaweeepata perā. Ne-inaa pia aupaita oopatáati. Māga ooruta pirā, k'isia p'ua p'anada-e pait'ee. Ma awara parā imiateepataarāpa parā āpite pedee k'achia jaradak'āri, awaraarāpa āchi k'ira nejasiapidait'ee, parā wāara p'anapata perā Cristopa oopi bik'a.

¹⁷ Piara bi miadait'ee ne-inaa pia ooda k'aurepa, māga k'inia bi pirā Tachi Ak'ōrepa, miadai k'āyaara ne-inaa k'achia ooda k'aurepa. ¹⁸ Ichiaba Cristo miaji piuk'āri tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee. Iru p'ek'au k'achia wēe baji mīda, piuda aba piuji p'ek'au k'achia oopataarā pari, māgá tachi ijāapataarā t'īudamerā Tachi Ak'ōre ode iru ome. Eperāarāpa iru peejida. Mamīda aramata Tachi Ak'ōre Jaure waya araa paji iru jaure ome. ¹⁹ Māpai iru wāji angeleerā, chi k'achia oodap'edaarā, jīa paraa bimaa. Jaraji māirāmaa irua āchi p'oyaada piuk'āri eperāarā k'aripait'ee atuanaadamerā. ²⁰ Māga jaraji māirāpa oodak'aa p'anadap'edaa perā Ak'ōrepa oopi bik'a, chonaarāweda Noé na p'ek'au eujāde bak'āri. Māirā k'aurepa Tachi Ak'ōrepa na eujādepemaarā k'achia beerā audú miapi k'inia baji. Mamīda chooji Noépa barco choma ooru misa, aide bataut'ee ichi ēreerā ome. Āra ochopai p'anajida. Mamīda ma barcode bataudap'edaa perā, Tachi Ak'ōrepa āra k'aripaji k'iniinaadamerā awaraarā ome. Jaradai ma pania pēidapa k'achia beerā jōpiit'ee, Tachi Ak'ōrepa Noé ichideerā ome k'aripaji chok'ai uchiadamerā. ²¹ Tachi Ak'ōrepa āra k'aripadak'a chok'ai uchiadamerā ma pania k'aurepa, māga pik'a ūra pania k'aurepa Ak'ōrepa parā jida k'aripapari ichita chok'ai p'anapataadamerā iru ome. Māga oopari parā poro choopidak'āri paniapa. Māga oodak'āri, ūripai ooda-e, ma paniapa jaik'oo pāchi k'ap'iade siimerā māik'aapa wēpapimerā. Ma k'āyaara poro choopipata ak'ipidait'ee Jesucristo chok'ai p'irabaida k'aurepa t'āripa irude ijāa p'aní māik'aapa iidi p'aní Tachi Ak'ōrepa pāchia p'ek'au k'achia oopata wēpapimerā. ²² Cristo chok'ai p'irabaidak'āri, wāji it'aa su-ak'i bapariit'ee Tachi Ak'ōre juaraare. Mama bide jōma na p'ek'au eujādepema-eerā iru juua ek'ari p'anadait'ee; angeleerā māik'aapa Netuara Poro Waibia eere p'aniirā paara.

Ne-inaa oodaipia bi Cristopa oopi bik'a

4 ¹ Parāpa k'awa p'anadairā Cristo miada māgá iru k'ap'iade, sōcharra p'anapatáati māik'aapa auk'a k'isia p'anapatáati iruk'a. Miadak'āri, p'ek'au k'achia oonáati. ² Oodai k'āyaara pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi

k'ap'ipa oopi bik'a, óoti Tachi Ak'orepa oopi bik'a parā piurutamaa.
 3 Cristode ijāadai naaweda parāpa audupai oopachida ijāadak'aa beerāpa nāgee ne-inaa k'achia ooi awaa p'anapatak'a: pariatua p'ek'au ooyaa; ne-inaa k'achia ooyaa; it'ua toyaa; wēraarā pariatua jiriyaa māirā ome k'achia oodait'ee; k'ira nejasia wēe it'aa t'ii awaa ne-inaa juapa oodamaa; māgee ne-inaa k'achia. 4 Frá māgee ijāadak'aa beerāpa k'awada-e p'ani k'āata k'īsiadai, parā waa wādak'aa perā āchi ome māgee ne-inaa k'achia oode. Maperāpi pedee k'achia jarapata parā āpite. 5 Mamīda ewari cherude Tachi Ak'orepa iidik'āri āchia ne-inaa jōmaweda oopatap'edaa pari, ichita p'anaudait'ee. Ma ewate iruata ak'it'ee jōmaarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia; chok'ai p'aniirāpa oopata māik'aapa piudap'edaarāpa oopatap'edaa paara. 6 Ma piudap'edaarā chok'ai p'anadak'āri, miapachida k'ap'iade māik'aapa piujida k'ap'iade eperārā jōmaarāk'a. Mamīda ijāadap'edaarāpa Tachi Ak'orepa pedee pia jara pēida Cristode ichita chok'ai p'anapataadait'ee iruk'a, ma ijāadap'edaa k'aurepa āra jaure araa padaida perā iru Jaure ome. Ma-it'eepi Tachi Ak'orepa jara pēiji Cristopa ooda eperārā k'aripait'ee.

7 Taarā-e na p'ek'au eujā jōit'ee. Mapa it'aa t'ī k'awaadait'ee Tachi Ak'orepa k'inia bik'a, k'ira jīp'a p'anapatāati māik'aapa k'īsia k'awaa p'anapatāati. 8 Ma awara nāga óoti awaraa ne-inaa jōmaweda oodai naaweda. T'ripa chik'inia p'anapatāati, māgá p'anadak'āri, maarepida k'irāpada-e pait'ee perā awaraarāpa parāmaa ne-inaa k'achia oopata māik'aapa jarapata. 9 Awaraa ijāapataarā p'asianadak'āri parāmaa, t'āri pia auteebāiti, maarepida k'achia pedeeda-ee. 10 Tachi Ak'ore Jaurepa ne-inaa awara-awaraa oopipari parā chaachaa, māgá awaraarā k'aripadamerā. Mapa māgí ne-inaa pia oopatāati irua oopi bik'a. 11 Tachi Ak'ore Ūraa jarateeparipa jarateeipia bi Tachi Ak'orepa jarapi bik'a. Ichiaba ne-inaa ooparipa awaraarā k'aripait'ee, māgá ooipia bi Tachi Ak'orepa oopi bik'a. Ne-inaa jōmaade māgá ooruta pirā, ak'ipidait'ee Tachi Ak'ore jōmaarā k'āyaara waibiara bi, Jesucristo k'ap'ia pari ne-inaa pia oopipari perā parāmaa. ¡Iru ichita Tachi Waibia pait'ee! ¡Amén!

Cristode ijāapataarā miadak'āri

12 Ípemaarā k'iniarā, p'eranáti awaraarāpa parā jiridak'āri miapidait'ee. Māgá chupiria p'anadak'āri, parāpa k'awaa atadai wāara Cristode ijāa p'ani wa mak'ara ijāada-e p'ani. K'īsianáati parā miadaik'araa bi ichideerā perā. 13 Ma k'āyaara o-īa p'anáti parā miapidak'āri Cristo miapidap'edaak'a, ne-inaa pia oo p'ani k'aurepa. O-īa p'anadai māgá miaruta misa na eujāde, k'awa p'anadairā na ewari wāara t'āri o-īa p'anadait'ee Cristo chek'āri ichi k'ira wāree unupide jōmaarāmaa. 14 Ichiaba o-īa p'anáti ik'achia jaradak'āri parāmaa Cristode ijāapata perā. Māgá p'anadai k'awa p'anadairā Tachi Ak'ore

Jaure, chi jaure pipiara bì, parā ome bapari perā. ¹⁵ Awaraarāpa parā miapidait'ee. Mamīda k'īrak'aupai miapidai parā t'āidepemapa nāgee ne-inaa k'achia ooda pari: chīara peeda perā; chīara net'aa chiada perā maa-e pīrā awaraa ne-inaa k'achia ooda perā chīaramaa; maa-e pīrā pedee-idaa bapari perā; ne-inaa māgee pari. ¹⁶ Jōdee parā t'āidepema ijāapari miapiruta pīrā Cristode ijāapari perā, k'īra nejasia baik'araa bi. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōremaa gracias jaraipia bì, parā 'Cristodeerā' apata perā.

¹⁷Taarā-e Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata ak'iit'ee māik'aapa jarait'ee pia wa k'achia. Apemaarā k'āyaara ichideerā naapiara māgā ak'iit'ee māik'aapa miapiit'ee chi ne-inaa k'achia oo p'aniirā, māgí k'achia oo amaadamerā. Irua tachi ome māga ooru pīrā, audupiara irua jara pēida ūridaamaa p'aniirā uchiada-e pait'ee iru juadeepa.

¹⁸ 'Tachi Ak'ōre k'īrapite k'achia wēe p'aniirā it'aa wādai naaweda, Cristo k'aurepa miaruta pīrā Ak'ōre juade, audupiara miadait'ee p'ek'au k'achia ooyaa p'aniirā, irude ijāadak'aa perā. Māgiirā atuadait'ee.'

(Pr 11.31)

¹⁹Maperā parā miadak'āri Tachi Ak'ōrepa māga k'inia bairā, audupiara irude ijāadaipia bì māik'aapa ichita ne-inaa pia oodaipia bì. Māga oodaipia bì k'awa p'anadairā iru, tachi oodapa oopari ichia jara bik'a. Tachi ak'i bapariit'ee ichimaa wāruta misa.

Ũraa Cristode ijāapataarā-it'ee

5 ¹ ūrá mia ūraait'ee parā t'āidepema ijāapataarā chonaarā. Parā chonaarā jīak'a mia pida ijāapataarā ak'ipari. Mīchi taupa unuji Cristo miada tachi k'aripait'ee māik'aapa mīchi it'aipa māga jarapari eperārāmaa. Cristo waya chek'āri, mimaa ichiaba Tachi Ak'ōrepa ichi k'īra wāree unupiit'ee. ² Mapa ak'i p'anapatáati ijāapataarā parā jua ek'ari p'ani. Āra ak'i p'anadaipia bì oveja ak'iparipa ichi ovejaarā ak'iparik'a. Māga oodaik'araa bì apidaapa māga oopi p'anadairā parāmaa. Āra ak'i p'anadaipia bì, t'āripa oo k'inia p'anadairā Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a. Ichiaba ma mimia oodaik'araa bì p'arat'a atadait'ee. Ma k'āyaara óoti awaraarā k'aripa k'inia p'anadairā. ³ Parā jua ek'ari p'aniirā chipariirāk'a p'ananaáti. Ma k'āyaara t'āri pia p'anapatáati āra ome, āra parā jīak'a p'ana k'inia p'aneedamerā. ⁴ Māgá p'anaruta pīrā, tachi ak'ipari waibiarā bipa ichi waya unupik'āri jōmaarāmaa, parāpata atadait'ee iru k'īra wāree māik'aapa ichita p'anapataadait'ee iru ome. Māgí pipiara bì na p'ek'au eujādepema poro jīra atai k'āyaara, Cristo k'īra wāree jōk'aa perā.

⁵ Chonaarāmaa ūraadak'a ichiaba parā t'āidepema k'ūtrārāmaa ūraait'ee. Oopatáati chonaarāpa jara p'anik'a. Parā ijāapataarā t'āidepema apida audua baik'araa bì, Tachi Ak'ōre ūraa p'ādade jara bairā:

'Tachi Ak'õrepa k'aripa-e audua p'anapataarã, mamïda t'âri pia
k'aripapari audua-ee beerã.' (Pr 3.34)

⁶Maperäpi audua-ee p'anapataati Tachi Ak'õre jua ek'ari, irua k'inia bi ewaride irua parã awaraarã k'âyaara waibiara papimerã. ⁷Parã k'ïsia jönadak'âri, ma k'ïsia jõmaweda jaráti Tachi Ak'õremaa, irua parã pia ak'lí bapari perã.

⁸K'ira jíp'a p'anapataati mäik'aapa tauk'a nipapatáati, Netuara Poro Waibiapa parã k'iraunuamaa iru bapari perã. Ichia eperääarã jiri nipapari Cristode ijää amaapiit'ee, león bia nipaparik'a ne-inaa jiri nipak'âri k'oit'ee. ⁹Ichia parã mägá jiri chek'âri, chótí Cristode ijää p'anide mäik'aapa oonáati mägipa oopi k'inia bik'a. K'irápáti ichia auk'a jiripari parã ïpemaarã Cristo k'aurepa miapiit'ee, na p'ek'au eujáde para bee chaa. ¹⁰Mamïda taarã-e, parã miadap'eda, Tachi Ak'õrepa k'aripait'ee ichia k'inia bik'a p'anapataadamerã mäik'aapa pipiara choodamerã pâchia Cristode ijää p'anide. Tachi Ak'õrepa mägá parã k'aripait'ee tachi k'inia iru bapari perã mäik'aapa tachi jirida perã, Jesucristo k'aurepa ichita p'anapataadamerã iru eujä k'ira wâreede. ¹¹¡Tachi Ak'õre ichita jõmaarã k'âyaara waibiara bait'ee! ¡Amén!

Salude pëida

¹²Tachi ïpema Cristo k'aurepa, Silvano, nama bi mi ome. Mía k'awa bi irua pia oopari Cristopa oopi bik'a. Mapa mia na k'art'a k'ak'at'ua p'âpiji irumaa. P'âpiji paräpa k'awaadamerã mia et'ewa jaradak'a Tachi Ak'õrepa parã k'inia iru bapari mäik'aapa wâara parã k'aripait'ee. Mapa mia ūraait'ee parã choodamerã Cristode ijää p'anide, maarepida ijää amaada-ee.

¹³Nama Babilónia p'uuruude Tachi Ak'õrepa ichiaba eperääarã jirit'eraji Cristode ijääadamerã, parã ome oodak'a. Mâirâpa parâmaa salute pëiruta. Ichiaba salute pëiru Marcopa. Iru mi warrak'a bi, mi ome nipapari perã Cristopa ooda jarateede. ¹⁴Chik'inia saludaa para bâti.

Mia it'aa iidi bi parã Cristodeerã jõmaarã pari, k'âiwee p'anapataadamerã.

Mägapai paji.